

Syn og taxation over Peder Olesens i fæste havende gaard i Edslev.

Anders Kiær til Kiærsholm.
Kongelig majestæts herredsfoged og
skriver i Hads og Ning herreder.-

Giøre vitterligt: at aar 1814, den 20 juni blev Hads og Ning Herreder sat og betient i overværelse af stökkemændene Peder Sørensen, og Peder Hansen af Oldrup, Jens Theodosius, og Søren Michelsen af Fillerup. Fremstod saa Søren Pedersen, sognefoged i Edslev, og Christen Nielsen, sognefoged i Lemming, begge i Koldt sogn, som fremlagde en af dem i følge rettens udmeldelse over Peder Olesens i fæste havende gaard, med besætning og inventarium i bemeldte Edslev by, Bispestolen i Aarhus tilhørende, der nu i fæste overlades sønnen Ole Pedersen, ifølge forordningen af 8de juni 1787, forrettet søns og taxations forretning, af 9de junii sidst, hvorved fulgte hans høværverdighed biskop Birch, ridder, har fuldmagt til møller Rasmus Pedersen i Edslev, at overvære forretningen, dateret 23 martii næst tilforn, begge lydende saaledes:

I følge rettens udmeldelse af 25 martii, indfandt vi os paa Peder Olesens i fæste havende gaard, der nu i fæste tages af sønnen Ole Pedersen i Edslev by, Bispestolen i Aarhus tilhørende for at holde en lovlig søns og taxationsforretning over bemeldte gaards bygninger, besætning og inventarium af vogn, plov og harver som til avlingsdrift behøves.-Vi foretog da først besigtelsen af gaardens bygninger og befandt vaaningshuuset saaledes: Eege under og fyhr overtømmer og klinede væge 8 fag, som manglede leedfode? ved begge sider, og den ene gaul 57 alen a 4 s. er: 38 rd. m. s.

21 stolper a stk. 1 rd.3 m. er.....	31 rd. 3
9 spænder a stk. 2 rd.....	18 rd.
4 tylter lægter a 2 rd.....	8 rd.
10 trave tag a traven 1 rd.....	10 rd.

Koe og hestestald, rug og byg lade 19 fag, bestaar af eege under, og fyhr overtømmer, murede væge, og uden brøsthølds havre og tørv laden samt vognport 8 fag bestaar af eege tømmer ved den synder side og fyhr tømmer ved den nordre side, fyhr tømmer der mangler:

40 alen leedetrær a 4 m. er.....	26 rd. 4 s.
8 stolper a stk. 3 m.....	4 rd.
12 traver tag a traver 1 rd.....	12 rd.

Inventarium.

Toe vogne, én plov, toe harver i brugbar stand...

Besætning.

En rød hest	10 aar.....	150 rd.
1 sort do.	4 aar.....	160 rd.
1 brun do.	5 aar.....	100 rd.
1 bruun blistet do.	15 aar.....	60 rd.
4 køer og en aaringskalv.....		

Tilsammen 618 rd. 1 m.

Sæden befandtes nedlagt, med 4 td. rug, 4 td. byg, og 8 td. havre. Tærekornet befandtes saaledes: 5 td. rug, 3 td. byg, og 1 td. malt.-At denne taxationsforretning er gjort efter vor samvittighed og bedste skiønnende vil vi til næste tingdag med vor eed bekræfte.- Edslev den 9 junii 1814.

Søren Pedersen Cristen Nielsen

Paa deres Høyærværdigheds hr. biskop Birchs vegne.-

Rasmus Pedersen Møller.

Ved forestaaende taxationsforretning, haves følgende, at anmærke, at de anførte 2 vogne 1 plov og 2 harver, samt 4 høns og 1 kalv, ifølge forordningen af 6te junii 1787, taxerede efter samme nutidige værd, desuden bør anmærkes, hvorvidt denne besætning, samt det anførte fødekorn, ansees tilstrækkelig efter omstændighederne, naar saadant er skeet af vedkommende sýnsmænd, og underskrevet af dem og mølleren Rasmus Pedersen i Edslev Mølle, som af mig er anmodet om, og bemýndiget til paa mine vegne at overvære sýnet, ønskes forretningen optaget til afhiemling inden vedkommende ret:-

Aarhus Bispestol den 16 junii 1814.-

A. Birch.

Anno 1814, den 18 junii indfandt undertegnede sig atter, ifølge oven staaende hr. biskoppens paategning i Peder Olesens gaard, og vurderede besætning saaledes: -

1 beslagen vogn.....	50 rd.	m.	s.
1 do.....	20		
1 ploug.....	8		
1 harve.....	4		
1 do.....	3		
1 blakbroget koe.....	33	2	
1 rød do.....	25		
1 hielmet do.....	20		
1 do. blakket.....	16	4	
1 kalv.....	6		

At denne og den forhen anførte besætning, samt føde korn, er tilstrækkelig til gaardens drift og fornødenhed, tilstaar: -

Søren Pedersen Christen Nielsen. -

Paa høyærværdige hr. biskoppens vegne. -

Rasmus Pedersen Møller. -Fremlagt og afhiemlet ved Hads

Ning herreders ret den 20 junii 1814.

A. Kiær.

Mølleren Rasmus Pedersen af Edslev, bemyndiges herved til paa mine vegne at overvære den i følge forordningen af 8 junii 1787, afholdende søns og taxationsforretning over Peder Olesens fæste gaard, i bemeldte Edslev by. - Aarhus Bispegaard den 23 martii 1814.

Fremlagt ved Hads Ning Herreders Ret den 20 junii 1814.

A. Kiær.

Ved retten var tilstæde den tiltrædende fæster Ole Michelsen, som erklærede sig ikke at have noget imod den fremlagde forretning at erindre, men var med samme aldeles fornøjet. - Thi afhieles fornævnte 2de mænd, søns og taxationsforretningen under eed med opholdne fingre efter loven. - Overeenstemmelse med justitsprotokollen bekræfter. -

Kiærsholm Datum ut supra. -

A. Kiær.

Gebyr 4 m. 8 s.

Justitsfondt. - 14 s.

Siger fem rd. 6 s. sølv værdi. -

Extract af den ved Aarhus Bispeembedes fæstebønder under 28 april 1792 oprettede, og for amtmanden, under 29/: M: Vedtagne og den stadfæstede hoveriforening, for saavidt vedkommer den af Peder Olesen i Edslev da beboede, og Ole Pedersen, nu tilfæstede gaard i Edslev by, Koldt sogn staaende for hartkorn 4 td, 2 skpp, 1 ¼ alb.: -

Af denne gaard forrettes aarlig én rejse paa 6 mile hen, og ligesaa tilbage, samt én kort rejse paa 3 mile, og ligesaa langt tilbage, enten med vogn eller med forspænd, hvilken af delene der forlanges, men skulle den lange rejse ikke blive fordret, da forrettes i stedet derfor to mindre rejser, med vogn eller forspænd hver paa 3 mile hen og ligesaa langt tilbage. -Vejens længde regnes fra Aarhus Bispegaard naar derfra eller dertil kiøres med læs eller i forspand. -I én uge maa ikke fordres flere end én rejse, hvad enten den er lang eller kort, og i pløje, sæde og høstetiden maa ifald det endeligen skulde behøves, ikkuns forlanges én af de korte. -

Saaledes skal fæsteren af fornævnte gaard aarligen sauge og kløve 2de favne brænde, saaledes som det til brug i kakkelovnen og paa skorstenen behøves, samt indbære og stakke samme ligesom og selv medtage de dertil brugende redskaber, saaledes som hidtil har været skik og brug. -Desuden forrettes aarlig 4 gangdage til hvad pligtarbejde som maatte forlanges, og hertil ligeledes medtages de fornødne redskaber. - Ingen uge maa forlanges flere end 2 gangdage, og skal til sligt arbeide sendes dygtige karle, som dagligen skulle arbejde saa mange timer som forordningen af 12 august 1773, § 7, bestemmer, førend én dags arbejde kan ansees aftjent.-

De rejser og gangdage som eet eller andet aar ikke maatte behøves, eller tilsiges, skal naar aaret er udløbet, nemlig hvert aars 1ste maji, være fæsteren eftergivne. -

Saaledes rigtig at være ekstraheret bevidner. -

Aarhus Bispegaard, den 11 augusti, 1814. -

A. Birch.